

DROGOŚĆ (87) *sb f*

Oba o jasne.

sg *N* drogość (27). ◇ *G* drogości (18). ◇ *D* drogości (1). ◇ *A* drogość (21). ◇ *I* drogością (2). ◇ *L* drogości (8). ◇ *pl N* drogości (8). ◇ *A* drogości (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) i XIX w.

1. *Wysoka wartość lub cena; caritas Mącz, Calep, Cn; gravitas, grave a. magnum pretium, pretiositas Cn [materialnie wymierna] (33)* : wtory pałac był wktorym chowano wśytko odźyenyne oney panny Afenech/ ktore wdrogołtzi y w cudnołtzi przewyżłzało to wśytko co może bytz należýono ku okrafie nyewyefcyey *HistJóz* B3; *FalZioł* I 136c, V 7; *RejJóz* L8v; *HistAl* G3v; *GroicPorz* b3v; *BielKron* 408, 419; *Mącz* 39d [2 r.], 149b, 166a, 484d; *LeovPrzep* C3, D4; *RejAp* 183v; Bo ták iákmiarz bywa/ że drogość zboża czyni też wśytkich inźyich rzeczy drogość. *ModrzBaz* 33v, 33v [3 r.], 34, 34v [2 r.], 141v; *SkarŻyw* 102; *KochPieś* 2; Węgrzyn w tey mierze drogość lepłzością názwał *GórnRozm* E4v; *Calep* 168a; *GostGosp* 4; Cénę drogości y tągowe przy Dworze, á w Woyłcze z Hetmánem łtánowi [marszałek]. *SarnStat* 308, 312, 386, 928.

W charakterystycznych połączeniach: drogość kamienia (3), rzeczy (6), soli (2), zboża (5); wielka drogość (5).

2. *Drożyzna i wynikające z niej niedostatki; caristia BartBydg; gravitas, inopia, penuria Cn (43)* : *BartBydg* 23b; Iełtli grźmi drogołć znamionuie, á bydło mrzeć będzie *FalZioł* V 47v; *Diar* 76; *GroicPorz* b3v; *OrzRozm* S4v, T; Tegoż roku była wielka drogość w Polłdze *BielKron* 388, 388 marg; *Mącz* [114]b, 130c, 186c, 422c, 457a; *GórnDworz* Q8v; *BielSat* [I4]; *KuczbKat* 330 marg; *ModrzBaz* 33v, 141v, 142; *BielSjem* 13, 24 [2 r.]; Co rok łłábłzé vrodzáię/ A zła drogość zá tym włtáię. *KochSob* 57; *BielRozm* 5, 10 [2 r.], 11; *ActReg* 9, 27, 138; Pan ktory chce pieniądze zebráć poboźnie/ niech gumná ná drogość záchowa *GostGosp* 152, 68, 84, 98 [2 r.]; *KlonFlis* C4.

W charakterystycznym połączeniu: wielka drogość (10).

Szeregi: »drogość, (a, i, vel) głod« [szyk 3 : 2] (5): *Caristia*, głod vel drogosc *BartBydg* 23; *LeovPrzepSamb* b3v; łłyłzał głofy opowiadáiące wielki głod á wielką drogość ná ziemi *RejAp* 58v; *BielSat* H2; *StryjKron* 345.

»drogość a (abo) niedostatek« (2): wagá w ręku tego ná nim [na koniu] fiedzácego [znamionuje] drogość á wielki niedołtátek ná ziemi wśytkiego. *RejAp* 58v; *ModrzBaz* 33v.

3. *Wielka wartość, cennaść [abstrakcyjna, nie do oszacowania] (11)* : A tak gdyzechmy łie łtali iuz odkupieni przes drogołć krwi y męky twoiey. Iuz nic nieracz zawiełłac nad nami *RejPs* 197v; *RejAp* 183v [2 r.]; Poznawłzy drogość tey Hárfy/ chćiey nieco o pożytku ł. modlitwy/ iáko o dźwięku duchownym wyrozumieć. *LatHar* +7v, 270, 352; *SkarKaz* 82a.

Szeregi: »godność i drogość« (1): Zábawże łię/ chociaź krotko/ ná rozbierániu godności y drogości tego Sákrámentu *LatHar* 190.

»drogość i waga« [szyk 1 : 1] (2): pożytek męky twoiey/ nigdy nie łtrácił w nas wagi y drogości łwoiey. *LatHar* 309, 461.

»drogość i wielkość« (1): Nowy [zakon] lepak zá pracę fwoię: czeka ziemie żywiących/ y odpłaty oney wieczney w niebie: ktorey drogości y wielkości oko nie przeyrzy/ y myłł nie obeymie. *SkarŻyw* 3.

Synonimy: 2. głod, niedostatek; 3. cena, waga, wielkość.

SB